

Agencija za energijo

Strossmayerjeva ulica 30
2000 Maribor

info@agen-rs.si

Znak: 2021/102/102
Vaš znak:

Datum: 18. 2. 2021

Gospodarsko
interesno
združenje za
distribucijo
zemeljskega plina

Verovškova ulica 62
1000 Ljubljana
www.giz-dzp.si
info@giz-dzp.si

Zadeva: Posvetovanje o multiplikatorjih, sezonskih faktorjih in popustih za tarifno obdobje 2022

Spoštovani!

V nadaljevanju vam v imenu GOSPODARSKO INTERESNEGA ZDRUŽENJE ZA DISTRIBUCIJO ZEMELJSKEGA PLINA, g.i.z. in vseh operaterjev distribucijskega sistema zemeljskega pošiljamo mnenje na Predlog popustov, multiplikatorjev in sezonskih faktorjev za tarifno obdobje 2022.

Izračunani sezonski faktorji se zelo razlikujejo po mesecih. Mesečni sezonski faktor v mesecu januar znaša 1,617, medtem ko v mesecu juliju znaša le 0,657. Strošek prenosa v mesecu januar je zato dva in pol krat dražji kot v mesecu julij.

V preambuli številka 3 Direktive EU 2017/460 (v nadaljevanju: Direktiva) je navedeno, da naj bi tarife izhajale iz metodologije referenčnih cen z upoštevanjem povzročiteljev stroškov.

Direktiva omenja dvoje stroškov in sicer stroški, ki so povezani z vlaganjem v infrastrukturo in stroški, ki so povezani z obratovanjem take infrastrukture.

Predvidevamo, da so stroški obratovanja dokaj enaki skozi celotno leto oziroma so meseca januarja dokaj podobni kot meseca avgust.

Glede stroškov vlaganja v omrežje pa lahko ugotovimo, da se v letu 2022 ne pričakuje da bi bilo prenosno plinovodno omrežje tako zasedeno oziroma, da bi odjem v zimskim mesecih povzročal toliko večje stroške kot poleti. Prenosni sistem je že zgrajen, hkrati pa ni zaseden in zato je tudi dodatni odjem v zimskim mesecih dobrodošel oziroma nikakor ne povzroča toliko večjih stroškov kot odjem poleti.

ID za DDV: SI84283289
Matična št.: 1640186
TRR: 03106-1086946692

Številka registrskega
vloška v sodnem registru
pri Okrožnem sodišču v
Ljubljani: 1/34871/00

Da prenosni sistem ni prezaseden oziroma da dopušča še veliko dodatnega odjema kažejo tudi podatki iz javnega posvetovanja o Metodologiji izračuna učinkovitosti uporabe prenosnega sistema zemeljskega plina (oktober 2020).

Faktor učinkovitosti uporabe hrbtenice prenosnega sistema

Leto	Datum konične obremenitve hrbtenice PS (dk_H)	Vsota dnevno prenesena količina pri povprečni TK [kWh]		$f_{1H(r)}$
		$\sum Q_{V(r)(dk_H)(e)}$	PVT Šempeter $\sum Q_{VTK(r)(d)(e)}$	
2017	11.1.2017	109.897.572	28.473.888	0,65
2018	26.2.2018	106.429.174	28.640.414	0,63
2019	21.8.2019	73.119.426	28.316.328	0,42
$\overline{f_{1H}} =$				0,57

Faktor učinkovitosti uporabe regionalnih vodov prenosnega sistema

Leto	Datum konične obremenitve skupnega izstopa v RS dk_R	Notranja izstopna točka		$f_{1R(r)}$
		Vsota prenesenih količin skozi notranje izstopne točke v dnevno dk_R [kWh] $\sum Q_{I(r)(dk_R)(e)}$	Vsota dnevno prenesenih količin skozi notranjo izstopno točko pri TK [kWh] $\sum Q_{ITK(r)(d)(e)}$	
2017	11.1.2017	55.225.136	159.757.427	0,35
2018	28.2.2018	58.372.185	170.286.368	0,34
2019	23.1.2019	50.906.662	171.830.752	0,30
$\overline{f_{1R}} =$				0,33

Vir: Javno posvetovanje o Metodologiji izračuna učinkovitosti uporabe prenosnega sistema zemeljskega plina, www.agen-rs.si.

Zaradi tega obstoječ odjem v zimskem času nikakor ne povzroča bistveno višjih stroškov kot poletni odjem.

Hkrati je treba upoštevati še ostalo zakonodajo oziroma pravila v zvezi s priključevanjem na prenosni sistem. V skladu z 270. členom Energetskega zakona ima uporabnik pravico do priključitve na prenosni sistem le, če sam krije nesorazmerno visoke stroške, ki pomenijo nesorazmerni del stroškov gradnje priključka do točke v sistemu, kjer je priključitev možna, ali nesorazmerni del stroškov, ki so potrebni za povečanje zmogljivosti ali obsega obstoječega omrežja, ali kombinacijo obojega pri čemer ni pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja uporabe sistema na novem priključku oziroma obstoječem omrežju v tolikšnem obsegu, ki bi omogočal normalno amortizacijo naložbe.

Nesorazmerne stroške izračuna operater sistema tako, da so ob predvidenem obsegu uporabe priključka v ekonomski dobi uporabe priključka in ob pokritju nesorazmernih stroškov s strani uporabnika sistema pokriti vsi stroški operaterja sistema, vključno s predvidenim reguliranim donosom na sredstva.

Iz navedenega sledi, da mora odjemalec s svojo priključitvijo zagotoviti tudi, da bo z napovedanim odjemom pokrila stroške, ki jih je povzročil sistemu. Tudi iz tega stališča, se postavlja vprašanje zakaj bi moral odjemalec za odjem v zimskih mesecih plačevati skoraj trikrat več kot za odjem v poletnih mesecih. Še posebno je to nenavadno po obdobju, ko odjemalec izpolni vse pogoje iz pogodbe o priključitvi, saj je s tem »plačal povečano uporabo zmogljivosti prenosnega omrežja«.

Zaradi tega predlagamo, da se zniža razlike med sezonskimi faktorji za posamezni standardni produkt zmogljivosti. Verjamemo, da je to možno tudi ob upoštevanju Direktive. Verjetno je en način, da se uporabi nižja višina eksponenta, ki je sedaj bližje zgornji kot spodnji meji in znaša 1,5 (pri tem omrežje danes ni zasedeno v zimskih mesecih) Direktiva omogoča izbiro med 0 in 2. Eksponentni faktor bi bilo smiselno izbrati glede na zasedenost omrežja (nezasedeno omrežje: bližje 0, zasedeno omrežje: bližje 2).

S tem bi dosegli, da bi se stroški prenosnega omrežja pravičneje razdelili med odjemalce oziroma, da odjemalci, ki zemeljski plin uporabljajo za ogrevanje (odjemalci daljinskega ogrevanja in odjemalci distribucijskega plinovodnega omrežja) ne bi plačevali toliko več za prenos plina kot ostali odjemalci.

Glede na to, da se bo v naslednjem regulativnem obdobju na prenosni sistem priključila plinsko-parne enote (PPE-TOL), ki bo zagotovila dodatne prihodke za operaterja prenosnega sistema, bi bilo ta trenutek potrebno izkoristiti v smislu dodatne izboljšave obstoječega sistema in pravičnejše obremenitve uporabnikov sistema.

S spoštovanjem,

mag. Urban Odar
direktor GIZ DZP, g. i. z.